

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Черкаси – 2025

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Черкаси: НУЦЗУ, 2025. 464 с. Українською та англійською.

Включено матеріали, які доповідались на міжнародній науково-практичній конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України.

Розглядаються аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

Матеріали розраховані на інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічний склад, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів закладів вищої освіти України та інших країн світу.

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

ТОЛОК

Ігор

Ректор Національного університету цивільного захисту України, кандидат педагогічних наук, доцент, лауреат Державної премії України в галузі освіти, Заслужений працівник освіти України

Заступник голови:

ДОМБРОВСЬКА

Світлана

В.о. проректора з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, доктор наук з державного управління, професор, Заслужений працівник освіти України

Члени оргкомітету:

DIMITAR

Georgiev Velev

Director Scientific Research Center for Disaster Risk Reduction University of national and world economy (Sofia) Professor, Doctor

САЄНКО

Сергій

начальник відділу технологій ізоляції радіоактивних відходів «Харківського фізико-технічного інституту НАН України», доктор технічних наук, старший науковий співробітник

КРОНІН

Майкл

професор департаменту соціальної роботи університету Монмута, міжнародний інструктор з надання психологічної допомоги у надзвичайних ситуаціях Американського Червоного Хреста, Нью-Йорк, США

МАНДИЧ

Олександра

голова ради молодих вчених при Харківській обласній державній адміністрації, доктор економічних наук, професор

СИЛОВС

Марек Гунарович

заступник директора Коледжу пожежної безпеки та цивільного захисту Латвії, Республіка Латвія

ДАДАШОВ

Ільгар

Фірдосі огли

доктор технічних наук, доцент, Академія МНС Азербайджанської Республіки, Азербайджанська Республіка

TIKHONENKOV

Igor

Department of Chemistry, Ben-Gurion University of Negev, Beer-Sheva, Ph.D. on physics&mathematics, Israel

Шановні колеги!

Від імені колективу Національного університету цивільного захисту України вітаю учасників наукового форуму, який традиційно проводиться в нашому закладі вищої освіти та з відкриттям Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених «Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту».

Наш захід є відповіддю викликам сьогодення, а аспекти, які запровадженні до обговорення під час роботи конференції – актуальні, пріоритетні та значущі.

Четвертий рік поспіль триває військова агресія рф, яка призвела до значного підвищення навантаження на рятувальні підрозділи та розширила спектр надзвичайних ситуацій, ліквідацію яких здійснюють герої-рятувальники. Складність та різноманітність завдань, які постають перед підрозділами ДСНС, пов'язані, з великим ризиком для життя, зумовленим зокрема повторними обстрілами під час ліквідації надзвичайних ситуацій.

Приємно відзначити участь у конференції наших колег – молодих науковців Литовської Республіки, Словаччини, Чехії, Нігерії, тощо. Інтерес до проблем цивільного захисту свідчить про важливість і актуальність питань, які планується обговорити й вирішити під час роботи нашої платформи.

Впевнений, що ця конференція дасть можливість проявити себе як досвідченим науковцям, так і тим, хто тільки робить перші кроки в науці. Цей форум має стати вагомим внеском у поєднання наукової та практичної складових та створити умови для представлення інноваційних методів запобігання і реагування на надзвичайні ситуації. Наукова дискусія стимулюватиме обмін досвідом, розвиток та вдосконалення знань у сфері цивільного захисту та застосування кращих практик під час виконання завдань за призначенням.

Бажаю всім учасникам Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених творчої наснаги та подальших успіхів у науковій та професійній діяльності.

Слава Україні! Разом до Перемоги!

Ректор Національного університету
цивільного захисту України,
кандидат педагогічних наук, доцент,
лауреат Державної премії України в галузі освіти,
Заслужений працівник освіти України,
генерал-майор

Ігор ТОЛОК

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ НЕГАТИВНИХ ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ У ПІРОТЕХНІКІВ ДСНС УКРАЇНИ

Пендюра А.М., здобувач вищої освіти, НУЦЗ України
НК – Євпак С.В., НУЦЗ України

Піротехніки ДСНС України виконують свою діяльність в умовах постійного ризику для життя, що супроводжується значним фізичним та психічним навантаженням наслідками якого є негативні прояви в емоційній сфері особистості. Негативні емоційні стани, такі як відчуття страху, тривале переживання тривоги, відчуття постійної напруги та емоційне виснаження можуть проявитися через симптоми професійного вигорання, підвищену дратівливість, конфліктність, порушення сну, зниження концентрації уваги та самоконтролю. Прояви негативних емоційних станів впливають на обережність, швидкість та адекватність прийняття рішень, що є критично важливим у роботі піротехніків через зачну небезпеку, яку несуть вибухонебезпечні предмети [1].

Переживання тривоги є одним із найбільш поширених негативних емоційних станів, що супроводжує професійну діяльність піротехніків ДСНС України. Це відчуття невизначеного страху та внутрішньої напруги, викликане постійною небезпекою, високою відповідальністю та можливими непередбачуваними обставинами, з якими стикаються фахівці у процесі знешкодження вибухонебезпечних предметів.

Стан тривоги може мати як ситуативний, так і хронічний характер. У першому випадку вона виникає безпосередньо перед виконанням потенційно небезпечного завдання, що потребує швидкої мобілізації ресурсів організму. Така тривога є адаптивною, оскільки допомагає підвищити концентрацію уваги та самоконтроль. Проте хронічна тривога, що розвивається через тривале перебування в стані стресу, може призводити до негативних наслідків: зниження працездатності, емоційного виснаження, підвищеної збудливості та проблем зі сном. Фізіологічні прояви тривоги включають прискорене серцебиття, підвищений артеріальний тиск, напруження м'язів, важке дихання (задишка), порушення роботи шлунково-кишкового тракту. З психологічної сторони тривале переживання тривоги проявляється у вигляді нав'язливих думок, відчутті небезпеки навіть у відносно безпечних ситуаціях, труднощів у прийнятті рішень, що негативно відображається на виконанні діяльності та її результатах.

Таким чином, самоконтроль та керування станом тривоги й іншими негативними емоційними станами є важливим елементом професійної та психологічної підготовки фахівців-піротехніків ДСНС. Це сприяє збереженню їхнього психічного здоров'я та веде до підвищення ефективності виконання діяльності в складних й екстремальних умовах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Платонов В. М. Професійний стрес у діяльності піротехніків ДСНС України. Філософсько-соціологічні та психолого-педагогічні проблеми підготовки особистості до виконання завдань в особливих умовах (1 грудня 2022 р.). Міністерство оборони України, Національний університет оборони України. Київ : НУОУ, 2022. С. 97–99.

Брачковська М.В., КПІ імені Ігоря Сікорського Психологічний супровід як різновид психологічного забезпечення цивільного населення.....	303
Вдовенко А.В., НУЦЗУ Психологічні фактори, що впливають на навчальну успішність здобувачів вищої освіти.....	304
Вороніна М.Г., НУЦЗУ Компоненти психоемоційного здоров'я як відображення психологічного благополуччя особистості під час вікової кризи.....	305
Діланян Д.Т., НУЦЗУ Теоретичні засади дослідження впливу самооцінки на шкільну тривожність у дітей підліткового віку.....	306
Dryzheruk V., NUCPU Psychological state of Ukrainians during war.....	307
Жогло О.В., НУЦЗУ Мотиваційні аспекти професійного розвитку працівника в сучасній організації.....	308
Жук С.М., Бомбергер В.Г., НАДПС України, Журавель Т.В., НЮУ Ярослава Мудрого, Волик В.В., 15 мобільний прикордонний загін ДПС України Психологічне забезпечення прикордонників у процесі підготовки та виконанні службово-бойових завдань.....	309
Запека К.Д., НУЦЗУ Мотивація досягнення успіху як чинник ефективної професійної діяльності пожежних-рятувальників.....	310
Іванишин Н.Л., ЛДУ БЖД Психолого-педагогічні основи іншомовної підготовки майбутніх фахівців цивільного захисту.....	311
Камардіна С.О., НУЦЗУ Сучасні підходи до реабілітації та реінтеграції військовослужбовців та членів їх родин.....	312
Кирилова Ю.Є., НУЦЗУ Види людської діяльності в психології.....	313
Криворучко М.Р., НУЦЗУ Проблема кар'єрного розвитку та професійної ідентичності майбутнього професіонала-рятувальника.....	314
Кузьменко О.В., НУЦЗУ Особливості прояву копінг-поведінки рятувальників.....	315
Кучеренко В.В., НУЦЗУ Гендерні стереотипи та їхній вплив на професійне самовизначення курсантів НУЦЗ України.....	316
Левченко Ю.А., НУЦЗУ Теоретичні аспекти питання психічного здоров'я майбутніх фіхівців оперативно-рятувальної служби України.....	317
Леонідова У.А., НУЦЗУ Логотерапія у контексті профілактики суїцидальної поведінки.....	318
Леонідова У.А., НУЦЗУ Казкотерапія як метод психологічного впливу на дитячі страхи.....	319
Максименко Д.Ю., НУЦЗУ Особливості прояву особистісних страхів майбутніх психологів ДСНС України.....	320
Meshkova K., NUCPU What psychological problems occur in pets during war and how to treat them.....	321
Мороз С.В., НУЦЗУ Психологічні фактори, що впливають на процес самоактуалізації начальників караулів ОРС ЦЗ.....	322
Остапенко А.О., НУЦЗУ Вплив бігу на здоров'я людини.....	323
Парицик Р.Т., Босак П.В., ЛДУ БЖД Вплив повномасштабного вторгнення на психоемоційний стан цивільного населення та бригад швидкого реагування.....	324
Пендюра А.М., НУЦЗУ Особливості прояву негативних емоційних станів у піротехніків ДСНС України.....	325
Пендюра А.М., НУЦЗУ Теоретичний аналіз особливостей розвитку комунікативних та організаторських навичок серед молодших командирів і курсантів.....	326
Пилипенко Л.В., ЛДУ БЖД До питання професійної підготовки майбутніх психологів Державної служби України з надзвичайних ситуацій в умовах воєнного стану.....	327
Платонов В.М., НУЦЗУ Особливості діяльності водолазів-саперів ДСНС. Психологічний аспект.....	328

Терещенко Ю.О., НУЦЗУ Забезпечення електробезпеки в захисних спорудах цивільного захисту.....	435
Тищенко Б.М., НУЦЗУ Використання водню для підняття затонулих об'єктів в умовах надзвичайних ситуацій.....	436
Тищенко Б.М., НУЦЗУ Методи підняття судна з дна водойми за допомогою водню.....	437
Трипольська К.С., НУЦЗУ Аналіз номенклатури та норм витрат моторного палива та моторного мастила одиниць пожежної та аварійно-рятувальної техніки.....	438
Хрипко І.І., НУЦЗУ Безпека персоналу в умовах воєнного стану.....	439
Цимбаларь Д.В., Голобородько Є.М., Луценко Т.О., НУЦЗУ Заборона дискримінації у сфері праці за ознакою статі.....	440
Шевченко Д.Ю., НУЦЗУ Аналіз показників екологічної безпеки елементів згарища після пожежі.....	441
Шлемен І.О., НУЦЗУ Гендерна нерівність на ринку праці як системна загроза добробуту українських жінок.....	442
Щотка Є.О., НУЦЗУ Аналіз чинників екологічної небезпеки від спрацьованих хімічних джерел електричної енергії у вжитку ДСНС України.....	443
Якімов Д.В., НУЦЗУ Аналіз показників техногенно-екологічної безпеки зберігання, заправки та застосування вогнегасників.....	444
Якущенко Д.І., НУЦЗУ Підвищення рівня екологічної безпеки домоволодінь шляхом застосування когенераційних установок в умовах блекауту.....	445
Ялинич І.С., НУЦЗУ Оцінювання екологічної безпеки експлуатації електрогенераторів з поршнеvim ДВЗ з урахуванням декарбонізації.....	446

Відповідальний за випуск Р.І. Шевченко

Підписано до друку 02.04.2025

Тир. 100

Технічний редактор Р.С. Мележик

Друк. арк. 26,9

Формат А4

Ціна договірна

Типографія НУЦЗУ, 18034, м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8